

Warszawa, 06 listopada 2020 r.

RZECZNIK PRAW PACJENTA

RzPP-DZP-WRII.420.15.2018

**Pan
Adam Niedzielski
Minister Zdrowia
Ministerstwo Zdrowia
ePUAP**

Szanowny Panie Ministrze,

Zdrowie Polaków jest dobrem wspólnym nas wszystkich, a uzyskanie kompleksowego wsparcia i dostęp do świadczeń odpowiadających aktualnej wiedzy medycznej stanowi jedno z najważniejszych praw pacjenta. W szczególnym zainteresowaniu Rzecznika Praw Pacjenta pozostaje sytuacja życiowa osób doświadczających kryzysu psychicznego.

Dynamiczne zmiany po 2017 roku

Pacjenci korzystający z profesjonalnej opieki psychiatrycznej od wielu lat – wespół ze swoimi lekarzami, pielęgniarkami, psychologami, terapeutami, pracownikami socjalnymi i przedstawicielami innych zawodów – zabiegali o pozytywne zmiany w polskiej psychiatrii. Liczne apele o rozpoczęcie reformy psychiatrii tak w obszarze osób dorosłych, jak też dzieci i młodzieży znalazły odzwierciedlenie w działaniach rządu pod kierownictwem Pani Premier Beaty Szydło i Pana Premiera Mateusza Morawieckiego. W lutym 2017 roku ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022. Powołany został Pełnomocnik Ministra Zdrowia ds. reformy psychiatrii. W lipcu 2018 roku rozpoczął się pilotaż centrów zdrowia psychicznego. Wydarzenia te zostały pozytywnie odebrane w różnych środowiskach, dając nadzieję na lepsze jutro polskiej psychiatrii. Rzecznik Praw Pacjenta od początku z zainteresowaniem przyglądał się wdrażanym zmianom. Skupiliśmy się przede wszystkim na tym, aby edukować pacjentów jak mają odnaleźć się w zmieniającym się systemie. Bo pacjent jest dla nas najważniejszy.

Funkcjonowanie centrów zdrowia psychicznego

Jednocześnie obserwowaliśmy funkcjonowanie centrów zdrowia psychicznego podczas osobistych wizyt, rozmów z personelem, z osobami na stanowiskach kierowniczych, z pacjentami i osobami im bliskimi. W ich trakcie wskazywano na pozytywne rozwiązania nowego systemu: niezwłoczne wsparcie i kompleksową opiekę, odpowiedzialność terytorialną, model opieki dostosowany do specyfiki danego obszaru, skrócenie okresu hospitalizacji. Pojawiały się także głosy krytyczne wskazujące na nieuregulowany podział kompetencji między kierownikiem podmiotu leczniczego a kierownikiem centrum zdrowia

psychicznego, trudności w pozyskiwaniu asystentów zdrowienia, zbyt skąpą informację o działalności centrum na danym terenie czy zróżnicowaną, nie zawsze zaangażowaną postawę władz samorządowych. Temu miał w gruncie rzeczy służyć pilotaż – sprawdzeniu w praktyce jak model opieki środowiskowej sprawdza się w naszych realiach. Jestem pewien, że zarówno mocne, jak i słabe strony pilotażu są doskonale znane Panu Ministrowi, wszak to do Ministra Zdrowia podmioty realizujące Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego przesyłają roczne sprawozdania z wykonania zadań w roku poprzednim.

Apel o dialog i nadzieję na lepsze jutro polskiej psychiatrii

W ostatnich tygodniach w przestrzeni publicznej pojawiły się informacje budzące niepokój szczególnie wśród pacjentów i osób zaangażowanych w rozwój środowiskowego modelu opieki psychiatrycznej. Podjęli oni szereg działań, gdyż - jak podkreślają – zależy im na eliminowaniu instytucjonalnych barier, uprzedzeń i opresji naruszających prawa lub godność pacjentów, jak i pracowników systemu ochrony zdrowia psychicznego.

Zdaję sobie sprawę, że aktualnym priorytetem Ministra Zdrowia jest zabezpieczanie bieżących potrzeb medycznych związanych z pandemią koronawirusa. Szanuję również prawo do autonomicznego podejmowania decyzji przez Ministra Zdrowia, co do kierunków rozwoju poszczególnych obszarów ochrony zdrowia. Jednocześnie chciałbym zaapelować do Pana Ministra, aby opieka psychiatryczna dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów była jednym z najważniejszych priorytetów w Pańskich działaniach. Chciałbym prosić o dialog z poszczególnymi interesariuszami systemu wsparcia psychiatrycznego oraz podejmowanie takich ustaleń i działań, które w szczególności osobom doświadczającym kryzysu psychicznego będą dawały nadzieję na lepsze jutro.

Z wyrazami osobistego szacunku

z upoważnienia

RZECZNIKA PRAW PACJENTA

Grzegorz Błażewicz

Zastępca Rzecznika Praw Pacjenta

Do wiadomości:

Pan Filip Nowak – p.o. Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia.